

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W GŁUBCZYCACH

ul. Grunwaldzka 1B, 48-100 Głubczyce

sekr. tel. 77 485 26 68, 77 471 07 17, fax 77 471 07 18

e-mail: psse.glubczyce@pis.gov.pl

<https://www.gov.pl/web/psse-glubczyce>

Głubczyce, 30.03.2022r.

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Branice w 2021 roku

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawowany jest przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz. U. z 2021r. poz. 195)*, jak również na podstawie:

- *ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 2028)*,
- *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294)*.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu *Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*. Zakres badań obejmuje zarówno badania mikrobiologiczne, fizykochemiczne oraz organoleptyczne w wodzie. Badania jakości wody do spożycia wykonują laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy PIS.

Podstawą zapewnienia konsumentom bezpiecznej wody do spożycia stanowią zarówno badania realizowane w ramach nadzoru organów PIS, jak i badania wykonywane przez producentów wody w ramach kontroli wewnętrznej.

W przypadku przekroczeń dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych lub wystąpienia sytuacji mogących skutkować zmianą jakości wody podejmowano działanie naprawcze w celu poprawy jakości wody.

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności na terenie gminy Branice pochodzi z ujęć podziemnych. Producentem wody jest Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Branicach, który administruje 5 wodociągami: Branice, Bliszczycze, Wiechowice, Włodzienin, Jędrychowice.

Tabela 1. Dane administratora wodociągów.

Lp.	Wodociąg	Produkcja wody [m ³ /dobę]	Szacunkowa liczba zaopatrywanej ludności	Długość sieci wodociągowej [km]	Stosowane metody uzdatniania
1.	Branice	368	2082	22,1	Brak
2.	Bliszczycze	202	1776	24,9	Odżelazianie
3.	Wiechowice	130	1571	30,1	Brak
4.	Włodzienin	57	446	7,9	Brak
5.	Jędrychowice	27	130	2,0	Brak

W roku 2021r. mieszkańcom gminy Branice dostarczano wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, zgodną z wymaganiami określonymi w *rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*, poza opisanymi niżej incydentami.

Krótkotrwałe zanieczyszczenia wody miały miejsce w 3 wodociągach. W wodociągu publicznym Włodzienin stwierdzono ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli. Oceniając ryzyko zdrowotne oraz uznając, że występujące przekroczenia nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia konsumentów, przy jednoczesnym podjęciu działań naprawczych, stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia. W konsekwencji natychmiastowo podjętych działań naprawczych przekroczenie zostały wyeliminowane.

Pozostałe zanieczyszczenia miały charakter sporadyczny, nie stwarzający zagrożenia dla zdrowia ludzi. W wyniku działań naprawczych prowadzonych przez administratora jakość wody została doprowadzona do obowiązujących norm.

We wszystkich wodociągach w przypadku pogorszenia się jakości wody lub wystąpienia sytuacji mogącej skutkować zmianą jakości wody prowadzono dezynfekcję przy użyciu podchlorynu sodu.

W omawianym okresie nie zgłaszano reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody w strefie zaopatrzenia.

Tabela 2 Informacje dot. jakości wody w poszczególnych strefach zaopatrzenia w 2021r.

Lp.	Nazwa wodociągu	Strefa zaopatrzenia	Ilość pobranych próbek	Zanieczyszczenia wody. Podjęte działania	Ocena jakości wody
1.	Branice	Branice Kałduny Niekazanice Wysoka	40	Krótkotrwałe zanieczyszczenie wody manganem. Wydano decyzję opłatową. Podjęte działania: płukanie sieci, czyszczenia zbiornika z osadów.	Przydatna do spożycia przez ludzi
2.	Bliszczycze	Bliszczycze Michałkowice Lewice Posucice Dzbańce Dzbańce Osiedle	19	2-krotne krótkotrwałe zanieczyszczenia bakteriami grupy coli. Wydano 2 decyzje opłatowe. Podjęte działania: dezynfekcja wody płukanie sieci.	Przydatna do spożycia przez ludzi
3.	Wiechowice	Wiechowice Uciechowice Dzierżkowice Wysoka Turków Boboluszeki Jabłonka Gródczany Jakubowice	16	Krótkotrwałe zanieczyszczenia bakteriami grupy coli. Wydano decyzję opłatową. Podjęte działania: dezynfekcja wody płukanie sieci.	Przydatna do spożycia przez ludzi
4.	Włodzienin	Włodzienin	18	2 krotne krótkotrwałe zanieczyszczenia bakteriami grupy coli. Wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatności wody oraz decyzję opłatową	Przydatna do spożycia przez ludzi

				Podjęte działania: dezynfekcja wody płukanie sieci.	
5.	Jędrzychowice	Jędrzychowice	11	Brak	Przydatna do spożycia przez ludzi

W 2020r. zauważono wzrost stężenia manganu w wodzie rozprowadzanej przez wodociąg publiczny Branice. Na zlecenie administratora obiektu w 2013r. przeprowadzono *Analizę problemów związanych z obecnością manganu w ujęciach zaopatrujących w wodę Gminę Branice*, której celem było przeanalizowanie problemu nadmiernych stężeń manganu w wodzie ujmowanej do zaopatrzenia wodociągu publicznego Branice oraz jej wpływu na jakość u odbiorców. Analiza wykazała, iż woda z ww. wodociągu posiada podwyższone stężenia manganu, jednak korzystna budowa systemu dystrybucji, pozwala na ograniczenia stężenia manganu poprzez jego wytrącenie wewnątrz sieci przesyłowej i w zbiorniku wyrównawczym. Sytuacja taka wymusza planowanie i prowadzenie eksploatacji sieci, w tym stosowanie efektywnego płukania celem oczyszczenia przewodów wodociągowych, z powstających złożeń. W związku z powyższym w 2021r. zarządca wodociągu zwiększył częstotliwość płukania sieci wodociągowej celem usunięcia powstałych osadów, prowadził regularny monitoring stężenia manganu w wodzie oraz przeprowadził czyszczenie z osadów oraz konserwację zbiornika wody czystej. Przeprowadzone działania poskutkowały obniżeniem stężenia manganu w kranach u konsumentów do wymaganej wartości parametrycznej tj. 50 µg/l.

Przeprowadzona przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej analiza sprawozdań oraz przyczyn zanieczyszczenia wody do spożycia wskazuje, iż konieczne jest kontynuowanie działań mających na celu poprawę stanu sanitarno- technicznego infrastruktury wodociągowej, skanalizowanie gmin, dalsze łączenie tzw. małych wodociągów (czyli produkujących poniżej 100m³ na dobę) w większe sieci wodociągowe. Centralizacja podmiotów produkujących wodę w niewielkich ilościach jest kluczowa z uwagi na częsty brak możliwości wprowadzania specyficznych kosztownych technologii, a także renowacji i wymiany sieci wodociągowych dla podmiotów o małej wydajności.

Bezpieczeństwo zdrowotne wody wymaga współpracy i udziału wielu podmiotów (organów samorządowych, przedsiębiorstw wodociągowo- kanalizacyjnych, resortów zdrowia, środowiska, infrastruktury) takich jak:

- sprawowanie przez organy PIS nadzoru nad jakością wody,
- skuteczna ochrona ujęć wody,
- właściwe projektowanie, budowanie i eksploatowanie sieci i instalacji wodociągowych,
- zapewnienie właściwego funkcjonowania instalacji wewnętrznych w budynkach tak, aby nie były przyczyną wtórnego zanieczyszczenia i pogorszenia jakości wody,
- wypełnienie zobowiązań dot. ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego, co przyczyni się do ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych, a tym samym do zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego ujęć wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- utworzenie systemu gwarantującego bezpieczeństwo zdrowotne wody poprzez stosowanie dobrych praktyk tak aby zapewnić niezbędny poziom wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom zdrowotnym.

Powyższe działania mają charakter zadań długoterminowych i przyczynią się do wzrostu bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody przeznaczonej do spożycia.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Głubczycach
mgr Alina Mazur-Ciapa